

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 4109011346
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4109011346.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a členov senátu JUDr. Martina Bargela a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom dňa 6. mája 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvinených Y. H. a spol., pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 20 Trestného zákona k § 352 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného Y. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 24. mája 2018, sp. zn. 4To/22/2018, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 4T/194/2009 zo 4. decembra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. W. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom, sp. zn. 4T/194/2009 zo 4. decembra 2017 uznal obvinených Y.H. a Y. W. vinných zo spáchania obzvlášť závažného zločinu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 20 Trestného zákona k § 352 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- v období od 9. januára 2006 do 22. marca 2006 v Z. a na ďalších nestotožnených miestach obvinený Y.H. vystupujúci pod obchodným menom Y.H.H., so sídlom C. XXX, Z., okres Zlaté Moravce (ďalej len „Y.H.H.“), na základe vzájomnej dohody s obvineným Y. W., obchodným zástupcom spoločnosti O., a.s., so sídlom V. XX, Z. (ďalej len „O.“) v úmysle obohatiť sa, napriek tomu, že obvinený Y.H. nebol vlastníkom a ani držiteľom nákladných motorových vozidiel značky MAN, model O., VIN: A., A. a A., fakturoval ich dodanie spoločnosti O., v súvislosti s čím obvinený Y. W. napriek tomu, že si bol vedomý nesplnenia podmienok k uzatvoreniu jednotlivých zmlúv o finančnom leasingu, predmetom ktorých mali byť uvedené nákladné motorové vozidlá, vystavil príslušnú dokumentáciu vyžadovanú

spoločnosťou O., v dôsledku čoho boli medzi spoločnosťou O. ako prenajímateľom a firmou Y.H.H. uzatvorené zmluvy o finančnom leasingu č. XXXX z 9. januára 2006, č. XXXX z 9. februára 2006 a č. XXXX z 9. februára 2006, pričom obvinený Y.H. z dôvodu splnenia jednej z podmienok na vyplatenie kúpnej ceny uvedených nákladných motorových vozidiel, vyhotovil po vzájomnej dohode s obvineným Y. W. falošné osvedčenia o evidencii týchto nákladných motorových vozidiel číslo U. XXXXXX, U. XXXXXX a U. XXXXXX, v ktorých bola ako vlastníkom motorových vozidiel zapísaná spoločnosť O., v dôsledku čoho spoločnosť O. uhradila firme Y.H.H. kúpnu cenu týchto nákladných motorových vozidiel po odpočítaní splátok a iných započítaných pohľadávok. Po uhradení kúpnej ceny spoločnosťou O. následne obvinený Y.H. s použitím takto získaných finančných prostriedkov kúpil od firmy D. V., so sídlom J. X, T., Spolková republika Nemecko, tri nákladné motorové vozidlá značky MAN, model TR., VIN: A, A. a A., u ktorých zabezpečil zápis do evidencie vozidiel vedenej Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Nitra na firmu Y.H.H. a nie na spoločnosť O., pričom tieto vozidlá dňa 22. marca 2006 na základe jednotlivých kúpnych zmlúv predal spoločnosti X. a to v súvislosti s uzatvorením dodatku č. 1 k lízingovej zmluve č. XXXXXX z 22. marca 2006 a lízingových zmlúv č. XXXXXX a č. XXXXXX obe z 22. marca 2006, pričom si neplnil svoje záväzky vyplývajúce z uzatvorených leasingových zmlúv tak vo vzťahu k spoločnosti O., ako aj vo vzťahu k spoločnosti X., uvedeným konaním tak spôsobili spoločnosti O. celkovú škodu vo výške 574.736,10 EUR (17.314.500,-Sk).

Za tieto trestné činy uložil súd prvého stupňa obvinenému Y. W. podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona, zistiť pofahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a zistiť priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, aplikujúc zásadu pre ukládanie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov.

Na výkon uvedeného trestu zaradil súd prvého stupňa obvineného Y. W. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 78 ods. 1 Trestného zákona obvinenému Y. W. súd prvého stupňa uložil ochranný dohľad v trvaní tri roky, počas ktorého bude povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil súd prvého stupňa obvineným Y. W. a Y.H. povinnosť, aby poškodenej spoločnosti O. nahradili spoločne a nerozdielne spôsobenú škodu vo výške 160.675 EUR.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) na podklade odvolaní podaných prokurátorom Krajskej prokuratúry Nitra (ďalej len „prokurátor“) a obvinenými Y. W. a Y.H. uznesením, sp. zn. 4To/22/2018 z 24. mája 2018 rozhodol podľa § 319 Trestného poriadku a odvolania prokurátora a obvinených Y. W. a Y.H. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu, sp. zn. 4To/22/2018 z 24. mája 2018, v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa, sp. zn. 4T/194/2009 zo 4. decembra 2017 podal obvinený Y. W. prostredníctvom obhajcu JUDr. Kamila Bereseckého, advokáta v Nitre písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa 26. júna 2019 dovolanie (č. l. 1758 -1765), z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený Y. W. v dovolaní uviedol, že rozhodnutie krajského súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Z obžaloby podanej prokurátorom vyplýva že skutok, z ktorého boli obvinení Y. W. a Y. P. obžalovaní, spočíval v tom, že Y.H. nebol majiteľom vozidiel a tieto fakturoval spoločnosti O.. Vo výrokovvej časti odsudzujúceho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že trestnosť konania obvineného Y. W. spočívala v tom, že obvinený Y.H. nebol vlastníkom, ani držiteľom vozidiel a fakturoval ich spoločnosti O.. Súd prvého stupňa v odsudzujúcom rozsudku uviedol, že zo znaleckého posudku znalca Ing. G. K. vyplýva, že na fotografiách, ktoré súdu predložil obvinený Y. W., nebola zistená manipulácia s údajmi, ktoré boli

na fotografiách uvedené, na základe čoho súd prvého stupňa skonštatoval, že bol zistený skutkový stav tak, ako ho opísal vo výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku. Obvinený Y. W. v dovolaní uviedol, že súd prvého stupňa, alebo krajský súd nesprávne právne posúdili skutkový stav, pretože pokiaľ mal súd prvého stupňa skutkový stav za preukázaný, nebolo možné konanie obvineného Y. W. kvalifikovať ako trestný čin. V tejto súvislosti obvinený Y. W. poukázal na montážne listy a výpovede niekoľkých svedkov, z ktorých vyplýva, že na vozidlá bol namontovaný a následne demontovaný systém LO - JACK. Systém monitoroval cestu a čas jazdy vozidiel. Skutkové okolnosti v znení, v akom ich uviedli svedkovia a ako vyplývajú z montážnych listov, súdu prvého stupňa ani krajský súd nespochybnili. Obvinený Y. W. (ďalej len „dovolateľ“) sa domnieva, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku, pretože na uvedených skutkových zisteniach nebolo možné jeho konanie právne posúdiť ako trestný čin.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku zistil dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a vyslovil rozsudkom porušenie zákona v zmysle tohto ustanovenia a v súlade s ustanovením § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté rozhodnutie, po zrušení rozhodnutia krajského súdu zároveň najvyšší súd nech zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. S poukazom na ustanovenie § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovala a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor písomným podaním z 1. augusta 2019. Uviedol, že sa nestotožňuje so stanoviskom dovolateľa, nakoľko dovolanie, Ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu vo veci samej, je určené len na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení a nie na revíziu skutkových zistení súdu. V prejednávanej trestnej veci sú pre najvyšší súd rozhodujúce skutkové zistenia tak, ako sú uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa a v uznesení krajského súdu. Podľa názoru prokurátora poskytujú tieto spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov trestných činov, zo spáchania ktorých bol dovolateľ uznaný vinným. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby najvyšší súd uznesením odmietol dovolanie dovolateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku (č. l. 1772 - 1773).

K vyjadreniu prokurátora sa podaním doručeným súdu prvého stupňa 15. októbra 2019 vyjadril dovolateľ prostredníctvom obhajcu. Vo vyjadrení uviedol, že dovolanie nemožno odmietnuť podľa návrhu prokurátora, pretože dovolací dôvod je procesný. Dôvodom podania nie je subjektívna stránka ani objektívna stránka vychádzajúca zo zisteného skutkového stavu, ale hodnotenie dôkazov a ich procesná hodnota a správnosť a právne posúdenie úmyslu. Dovolacím dôvodom je nespravodlivo vedený proces a porušenie zásady rovnosti strán a rovnosti zbraní. Dovolateľ označil rozsudok za nespravodlivý vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a jednostranný v jeho neprospech. V plnom rozsahu zotrval na svojom dovolaní a navrhol najvyššiemu súdu aby dovolaniu vyhovel (č. l. 1815).

K dovolaniu dovolateľa pripojil svoje vyjadrenie aj obvinený Y.H.. Vo vyjadrení z 15. septembra 2019 uviedol, že zotrváva na svojich doterajších výpovediach a zdôraznil, že bez presných inštrukcií a presného návodu, ktoré mu poskytol dovolateľ, by sa leasing nemohol uskutočniť. Na návrh samotného dovolateľa viac krát konzultovali možný vstup dovolateľa do firmy. Vzhľadom na vyššie uvedené ponechal rozhodnutie o dovolaní na najvyšší súd (č. l. 1806).

K vyjadreniam obvineného Y.H. sa podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 16. októbra 2019 vyjadril dovolateľ tak, že vypovedal na súde pravdivo, nikdy nikoho do omylu neuviedol a nemohol naplniť skutkovú podstatu trestného činu podvodu. Tvrdil, že nemal nikdy záujem vstúpiť do firmy a nikdy o niečom takom nerozprával. Pred spracovaním návrhov leasingových zmlúv bol podľa dovolateľa obvinený Y.H. s ekonómkou spoločnosti O. a dokladoval svoje ekonomické výsledky a plány do budúcnosti, ako aj to, že je majiteľom prvého vozidla. Spochybnil tvrdenia obvineného Y.H. z dôvodu nezrovnalostí v jeho výpovediach. Obvinený Y.H. predložil slovenský technický preukaz po dovolateľovom upozornení, že preberací protokol bude vypracovaný až po jeho predložení. Tak isto bol

upozornený, že pri návrhoch na ďalšie dve vozidlá, budú potrebné slovenské doklady. Podmienky obvinený Y.H. splnil, slovenské doklady predložil. Dovolateľ ani svedok p. P. nespozorovali, že by predložené doklady neboli v poriadku. Následne boli do vozidiel namontované satelitné zariadenia a vozidlá boli spustené do prevádzky, čo vyplýva aj z dokladov firmy, ktorá monitorovacie zariadenia montovala a po zadržení vozidiel ich vymontovala. Dovolateľ popieral, že by spolu s obvineným Y.H. hľadali u neho v sklade tabuľky nemeckých ŠPZ, čo podľa neho preukazujú aj fotografie, na ktorých nie sú v snehu žiadne stopy, tabuľky sú zasnežené a z vyjadrení nemeckej právnej pomoci vyplýva, že boli na všetkých troch vozidlách nemecké ŠPZ. Na záver dovolateľ uviedol, že vždy viedol poctivý život, staral sa o rodinu a dodržiaval zákony (č. l. 1812 - 1813 spisu).

K dovolaniu sa vyjadrila poškodená - spoločnosť O.. Vo vyjadrení z 15. novembra 2019 predsedníčka predstavenstva spoločnosti O. uviedla, že utrpeli škodu vo výške 160.675 EUR a pri eventuálnom oslobodení obvineného Y. W. by boli nútení vymáhať si škodu v občianskom konaní. Všetky lehoty sú ale premlčané a museli by si škodu uplatňovať od štátu. Dovolateľ mal mimoriadny záujem na sprostredkovaní obchodu, keďže zaň dostal neobvykle vysokú sumu. Sú tak presvedčení, že dovolateľ konal podvodne, čo súd prvého stupňa preukázal v dokazovaní a odôvodnení samotného rozsudku. Nevidia žiadny dôvod, pre ktorý by sa obvinený Y.H. ku skutku priznal, čím usvedčil nie len dovolateľa, ale i samého seba. Opätovne uviedli, že bolo povinnosťou dovolateľa riadne skontrolovať vozidlo, originál technického preukazu, ako aj údaje vozidla a doložiť fotografie (č. l. 1830).

Dovolateľ sa prostredníctvom obhajcu vyjadril k vyjadreniu poškodenej spoločnosti O. písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 9. decembra 2019. Uviedol, že ho usvedčuje jedine výpoveď obvineného Y.H. a jeho tvrdenia považuje za sporné s ostatnými dôkazmi. Dôvodom krivej výpovede obvineného Y.H. je podľa názoru dovolateľa spôsobená škoda, ktorú by musel uhradiť sám. Dovolateľ vykonával činnosť obchodného zástupcu v prospech spoločnosti O. zodpovedne a nedopustil sa žiadneho konania, ktorého následkom by vznikla škoda. Vínu zvalil na obvineného Y.H., ktorý úmyselne podviedol koho sa podvieť dalo a spôsobil škodu veľkého rozsahu. Záverom dovolateľ uviedol, že nesúhlasí so stanoviskom poškodenej spoločnosti O. a navrhol najvyššiemu súdu, aby jeho dovolaniu vyhovel (č. l. 1837).

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku). Najvyšší súd však dospel k záveru, že nie je splnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu je iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací súd skúmal naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ktorý dovolateľ odôvodnil tým, že pokiaľ mal súd prvého stupňa skutkový stav za preukázaný na základe vykonaných dôkazov (znalecký posudok Ing. G. K. ohľadom možnej manipulácie smerujúcej k úprave dátumov obsiahnutých na fotografiách predložených dovolateľom; skutočností získané z listinných dôkazov; výpovede svedkov) tak, ako ho uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, došlo k nesprávne právnemu posúdeniu zisteného skutku.

Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Trestného poriadku. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je najvyšší súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súd prvého stupňa a krajský súd, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Najvyšší súd skutkové zistenia urobené súdom prvého stupňa a krajského súdu nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého dovolateľ spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj krajský súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku právnou kvalifikáciou uvedenou v právnej vete rozsudku súdu prvého stupňa. Použitú právnou kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté, a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušného znaku skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Z kontextu vyššie uvedeného je zrejmé, že tvrdenia dovolateľa nie je možné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Riadiac sa vyššie uvedenými právnymi úvahami rozhodol dovolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.